

Aan

De minister van Economische Zaken
De heer mr. drs. J.G. Wijn
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

Datum

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlage(n)

25 AUG. 2006

P_ 000016-9.B811

Onderwerp

Stand van zaken sanctieprocedures in de bouwsector

Geachte heer Wijn,

Met deze brief wil ik u op de hoogte brengen van een aantal belangrijke stappen die door de NMa in 2006 zijn gezet in de afwikkeling van de sanctiezaken in de bouwsector. Het betreft hier de procedures die zijn gestart naar aanleiding van het door bouwondernemingen in 2004 ingediende clementiemateriaal. Allereerst wil ik u informeren over een aantal kerncijfers die de speciaal hiervoor ontwikkelde versnelde sanctieprocedure betreffen. Tevens zal ik aangeven welke stappen de NMa nog gaat zetten in de bouwsector en dan met name voor wat betreft de reguliere sanctieprocedure.

Versnelde sanctieprocedure

In 2004 en 2005 heeft de NMa in verschillende deelsectoren van de bouw circa 1450 rapporten opgemaakt wegens overtredingen van het kartelverbod.¹ Voor de afwikkeling van de sanctieprocedures op basis van deze rapporten heeft de NMa gekozen voor een bijzondere boetesystematiek en een versnelde procedure.

De bijzondere boetesystematiek houdt op hoofdlijnen in dat de boetes vastgesteld worden op basis van de in 2001 uit aanbestedingen verkregen omzet in de betreffende deelsector.

Bij deelname aan de versnelde procedure doen de bouwondernemingen afstand van het recht op individuele inzage in de stukken en het recht op het indienen van een individuele zienswijze waarin de essentie van het rapport wordt betwist. Daarnaast hebben de ondernemingen die

¹ De rapporten betreffen de sectoren Grond-, Wegen- en Waterbouw (GWW), Installatie (IS), Burgerlijke & Utiliteitsbouw (B&U), Kabel- en Leidingwerken (K&L), Groenvoorziening (Groen) en Betonproducten (Beton).

deelnemen aan de versnelde procedure alle dezelfde vertegenwoordiger gemachtigd voor het voeren van een collectief verweer op een algemene hoorzitting. Bij deelname aan de versnelde procedure wordt de boete met 15% verminderd. De versnelde sanctieprocedure wordt aan de betrokken ondernemingen aangeboden als alternatief voor de reguliere sanctieprocedure, waarin ondernemingen zich individueel tegen deelname aan de overtreding kunnen verweren. Grofweg 90% van de betrokken bouwondernemingen heeft gekozen voor de versnelde procedure.

Op 11 juli jl. heeft de NMa boetes opgelegd aan 12 ondernemingen die actief zijn in de betonsector. Het gaat hier om bedrijven actief op het gebied van de productie van betonnen heipalen en kanaalplaatvloeren. Met deze besluiten heeft de NMa alle lopende versnelde procedures in de bouwsector afgewikkeld. Dit betekent dat in 2005 en 2006 aan ruim 1200 bouwondernemingen boetes zijn opgelegd vanwege overtreding van het kartelverbod. Hieronder treft u per deelsector een aantal kerncijfers voor de versnelde procedures aan.

Deelsector	Datum rapport	Aantal ondernemingen totaal	Aantal ondernemingen versneld	Opgelegde boete versneld (afgerond)	Datum besluiten versneld
GWV	13-10-2004	374	333	100.000.000	29-03-2005
Installatie	25-04-2005	174	155	40.000.000	20-10-2005
B&U	06-09-2005	657	581	70.000.000	29-06-2006
Kabels & Leidingen	28-11-2005	78	73	12.000.000	30-05-2006
Groenvoorziening	28-11-2005	58	54	3.000.000	30-05-2006
Betonproducten	24-11-2005	33	33	7.000.000	11-07-2006
Totaal		1.374	1.229	232.000.000	

Een groot deel van de opeisbare boetes is reeds door de ondernemingen voldaan. Met circa 60 ondernemingen die aantoonbaar in financiële problemen verkeren heeft de NMa volgens strikte criteria betalingsregelingen getroffen.

Reguliere sanctieprocedures

De NMa is voor alle deelsectoren begonnen met de behandeling van de reguliere sanctieprocedures. Ter verduidelijking, dit betreft procedures tegen ondernemingen die niet hebben gekozen voor de versnelde sanctieprocedure. Het gaat hier om ongeveer 10% van het totaal aantal betrokken ondernemingen. De reguliere sanctieprocedures in de deelsectoren GWV en Installatie bevinden zich in een vergevorderd stadium. De besluiten in deze procedures worden naar verwachting in het derde kwartaal van 2006 genomen. De overige lopende reguliere sanctieprocedures worden nog dit jaar afgerond.

Vervolg

Op basis van ervaringscijfers blijkt dat gemiddeld 10% van de bouwondernemingen die deel hebben genomen aan de versnelde procedure in bezwaar gaat tegen het sanctiebesluit. Voor de

reguliere procedures zal overigens naar verwachting het percentage ondernemingen dat in bezwaar gaat substantieel hoger zijn. De NMA is inmiddels in enkele deelsectoren begonnen met de behandeling van de bezwaarprocedures. In 2007 zal de nadruk wat betreft de bouwsector met name liggen op de verdere behandeling en afronding van de bezwaarprocedures. Na bezwaar kunnen de ondernemingen nog in beroep en hoger beroep.

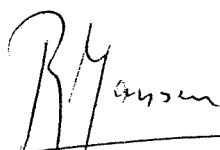
Zoals u hebt kunnen lezen zijn de jaren 2005 en 2006 van grote betekenis als het gaat om de sanctionering van bouwondernemingen die de mededingingsregels hebben overtreden en dus om het 'schoon schip maken' door de bouwsector. Dankzij de succesvolle clementieregeling en de versnelde (collectieve) sanctieprocedure is de NMA in staat geweest om ruim 1200 bouwondernemingen te beboeten voor hun rol in 'de bouwfraude'. Deze bijzondere aanpak is bij uitstek het product van integrale bestuursrechtelijke handhaving van de Mededingingswet. De versnelde procedure heeft een belangrijke rol gespeeld als het gaat om rekenschap afleggen over het verleden door bouwondernemingen.

Tot slot wil ik benadrukken dat met het bereiken van de in deze brief genoemde mijlpalen nog geen punt kan worden gezet achter de bouwzaken. De reden hiervoor is tweeledig. Enerzijds is uit doorlopend onderzoek gebleken dat de zeer omvangrijke hoeveelheid clementiemateriaal uit 2004 aanwijzingen bevat voor kartels in andere deelsectoren dan tot nu toe behandeld. Dit zal naar verwachting nog in 2006 leiden tot het opmaken van enkele rapporten betreffende sectoren van relatief beperkte omvang. Ook voor deze deelsectoren zal een bijzondere boetesystematiek gelden met voor de betrokken ondernemingen de keuze voor een versnelde sanctieprocedure. Naar verwachting zal in het vierde kwartaal van 2006 met deze sanctieprocedures een aanvang worden gemaakt. Anderzijds zal de praktijk moeten uitwijzen of inderdaad is gebroken met het verleden. De NMA blijft daarom ook in 2007 onderzoek doen in de bouwsector.

Ik hoop u met het bovenstaande voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit,
namens deze:

R.J.P. Jansen

Lid van de Raad van Bestuur

